

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 702/2016-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. decembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 227/2012 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 19 Ro 4342/2008), za účasti Okresného súdu Košice I, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 227/2012 porušené boli.

2. Okresnému súdu Košice I prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 227/2012 konal bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3 500 € (slovom tritisícpäťsto eur), ktoré jej je Okresný súd Košice I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice I je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 545,69 € (slovom päťstoštyridsaťpäť eur a šesťdesiatdeväť centov) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Ivety Rajtákovvej, Štúrova 20, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. júla 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 227/2012 [pôvodne vedenom pod sp. zn. 19 Ro 4342/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“)].

Zo sťažnosti, ako i z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 36 C 227/2012 ústavný súd zistil, že sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne je stranou napadnutého konania o zaplatenie sumy 26 929,71 € z titulu nároku na poistné plnenie za škodu na osobnom motorovom vozidle vzniknutú dopravnou nehodou. Návrh na vydanie platobného rozkazu bol okresnému súdu doručený 15. decembra 2008.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Dňa 15. 12. 2008 podala sťažovateľka návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým žiadala, aby Okresný súd Košice I vydal platobný rozkaz a uložil žalovanej... zaplatiť sumu 811 284,50 Sk. Toto konanie bolo vedené na Okresnom súde I pod sp. zn. 19 Ro/4342/2008.

Platobný rozkaz vydal Okresný súd Košice I dňa 12. 3. 2012, v ktorom uložil žalovanému zaplatiť 26 929,71 €.

Okresnému súdu bol dňa 22. 6. 2012 doručený žalovanou odpor proti platobnému rozkazu zo dňa 19. 6. 2012, ktorý odporca zaslal sťažovateľke dňa 10. 7. 2012. Od tohto úkonu nadobudlo konanie sp. zn. 36 C/227/2012.

Prvé pojednávanie vo veci bolo nariadené na 26. 11. 2015. Na tomto pojednávaní sa nezúčastnil žalovaný ani jeho zástupca, preto bolo pojednávanie odročené na 22. 3. 2016 s tým, že účasť žalovaného je nutná.

Pojednávanie nariadené na 22. 3. 2016 bolo z dôvodu čerpania dovolenky sudkyne odročené na 17. 5. 2016.

Pojednávanie nariadené na 17. 5. 2016 bolo odročené na 6. 6. 2016 z dôvodu kolízie termínov pojednávaní právnej zástupkyne.

Na pojednávanie nariadené dňa 6. 6. 2016 sa žalovaný neustanovil aj napriek tomu, že jeho účasť je nutná, ako vyplýva zo zápisnice z pojednávania zo dňa 26. 11. 2015, pojednávanie bolo odročené a odporca s tým, že vo veci bude nariadené znalecké dokazovanie. Uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania nebolo doposiaľ právnej zástupkyňi sťažovateľky doručené.“

Sťažovateľka ďalej uvádza:

„Sporná vec - zaplatenie sumy s príslušenstvom a vydanie platobného rozkazu je súčasťou štandardnej agendy všeobecných súdov. Podľa názoru sťažovateľky z doposiaľ uvedených skutočností a citovaných ustanovení právnych predpisov nepochybne vyplýva, že v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 19 Ro/4342/2008 s následne pod sp. zn. 36 C/227/2012, ktorého účastníčkou je sťažovateľka, dochádza k prietahom.

Pre posudzovanie primeranosti dĺžky konania a hodnotenia toho, či v konaní došlo k zbytočným prietahom... považuje za potrebné zdôrazniť, že ona sama svojim správaním

nespôsobilá zbytočné prietahy v ňom. Sťažovateľke navyše nebola súdom uložená žiadna povinnosť, pričom nespôsobilá ani to, aby bolo potrebné niektoré pojednávanie odročiť okrem pojednávania nariadeného na deň 17. 5. 2016, o ktorého odročenie požiadala právna zástupkyňa sťažovateľky z ospravedlniteľného dôvodu - kolízie termínov pojednávanií...

Odporca vydal platobný rozkaz po 3 rokoch a takmer 3 mesiacoch od podania návrhu na vydanie platobného rozkazu...

Po podaní odporu proti platobnému rozkazu žalovanou dňa 22. 6. 2012 a doručení sťažovateľke dňa 10. 7. 2012 bolo prvé pojednávanie vo veci nariadené až na 26. 11. 2015, teda po viac ako 3 rokoch a 5 mesiacoch. Na pojednávaní sa nezúčastnila žalovaná ani jej zástupca. Vypočutý bol syn sťažovateľky, [REDAKOVANÉ]. Pojednávanie bolo odročené na 22. 3. 2016 s tým, že účasť žalovanej je nutná...

... predmetné konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené a evidentne v ňom dochádza k prietahom, keď viac ako 6,5 roka nebol vo veci vykonaný jediný úkon a celé konanie trvá viac ako 7,5 roka.

Napriek tomu, že sťažovateľka nepodala sťažnosť na prietahy predsedovi Okresného súdu Košice I, považuje túto sťažnosť za dôvodnú a to vzhľadom na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Ištván a Ištvánová proti Slovensku...

V okolnostiach tejto veci, kedy dochádza v konaní pred odporcom k takýmto zrejým prietahom v konaní, by tak nebolo v zmysle citovaného rozsudku efektívnym prostriedkom nápravy podanie sťažnosti predsedovi súdu, keďže len sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy je zameraná na umožnenie nápravy ako preventívnej, tak aj kompenzačnej.“

Sťažovateľka žiada priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 7 000 € s odôvodnením, že: „Ako bolo vyššie uvedené, sťažovateľka sa obrátila na odporcu s domáhaním sa ochrany svojich práv, keď doposiaľ nebolo vyplatené plnenie - úhrada nákladov na opravu podľa dohodnutých podmienok poisťnej zmluvy žalovanou, ktoré jej prináleží. Sťažovateľke je dlhodobo odmietané vyplatenie plnenia, čím sťažovateľka takto dlhodobo trpí, keďže si nemohla ani po niekoľkých osobných výzvach a niekoľkých rokoch márneho čakania a úsilia dať opraviť motorové vozidlo.

Vzhľadom na všetky tieto uvedené skutočnosti, teda dobu uplynutú od predmetného porušenia práv sťažovateľky, čiže od roku 2008, vyššie opísané dôsledky, ktoré má toto porušenie na jej život, na tú skutočnosť, že toto konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené, teda toto konanie nesmeruje k čo najskoršiemu právoplatnému skončeniu veci, sťažovateľka považuje za primerané, aby jej bolo priznané finančné zadostučinenie vo výške 7 000,- eur.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej finančné zadostučinenie v sume 7 000 € a uložil okresnému súdu povinnosť uhradiť jej trovy konania.

Ešte pred predbežným prerokovaním veci sa na výzvu ústavného súdu vyjadril k sťažnosti predseda okresného súdu prípisom sp. zn. 1 SprV 296/2016 z 9. augusta 2016, v ktorom uviedol:

„Dňa 15. 12. 2008 bol Okresnému súdu Košice I doručený návrh na vydanie platobného rozkazu ...

Uznesením zo dňa 4. 6. 2009 č. k. 19 Ro/4342/2008-79 tunajší súd zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku.

Z dôvodu podaného odvolania voči vyššie uvedenému uzneseniu došlo k prešetrovaniu majetkových pomerov žalobcu a následne bolo uznesením zo dňa 6. 2. 2012 č. k. 19 Ro/4342/2008-98 priznané žalobkyni oslobodenie od povinnosti zaplatiť súdny poplatok za návrh.

Dňa 12. 3. 2012 vydal tunajší súd platobný rozkaz č. k. 19 Ro/4342/2008-100, ktorý zaviazal žalovaného na úhradu žalovanej sumy.

Dňa 22. 6. 2012 bol Okresnému súdu Košice I doručený odpor voči platobnému rozkazu a následne vec bola dňa 21. 8. 2012 preradená do súdneho registra C a náhodným výberom pridelená sudkyni tunajšieho súdu [REDACTED].

Následne bol spis dňa 16. 12. 2013 na základe opatrenia tunajšieho súdu 1 SprR/63/2013 pridelený na prejednanie a rozhodnutie sudcovi tunajšiemu súdu

Na základe opatrenia č. 1 SprR/3/2014 bol spis opätovne pridelený na prejednanie a rozhodnutie sudcovi tunajšieho súdu

Vo veci bol určený termín pojednávania na deň 26. 11. 2015. Následne bolo vyzvané Okresné riaditeľstvo, Dopravný inšpektorát Košice okolie o zaslanie spisového materiálu k dopravnej nehode zo dňa 17. 12. 2004.

Zákonná sudkyňa nariadila ďalší termín pojednávania vo veci na deň 17. 5. 2016 a právna zástupkyňa žalobkyne požiadala o odročenie termínu pojednávania nariadeného na deň 17. 5. 2016 na iný termín z dôvodu kolízie s inými pojednávaniami. Následne bol určený vo veci nový termín pojednávania na deň 6. 6. 2016, v ktorom zákonná sudkyňa pojednávala v neprítomnosti žalovaného podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. a vec odročila na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania vo veci.

Od návrhu žalobcu súd viackrát pojednával, avšak v určitom období bol nečinný.“

Uznesením sp. zn. II. ÚS 702/2016 z 22. septembra 2016 ústavný súd prijal sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu, aby prípadne doplnil predchádzajúce vyjadrenie k sťažnosti a zároveň oznámil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predseda okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprV 473/2016 z 24. októbra 2016 oznámil, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, a svoje predchádzajúce vyjadrenie k sťažnosti nedoplnil.

Následne ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky, aby sa vyjadrila, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň jej zaslal vyjadrenia predsedu okresného súdu sp. zn. 1 SprV 296/2016 z 9. augusta 2016 a z 24. októbra 2016 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právna zástupkyňa sťažovateľky v podaní doručenom ústavnému súdu 9. novembra 2016 oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania, uplatnila si úhradu trov konania v rozsahu troch úkonov právnej služby v sume 545,69 €, zhrnula doterajší priebeh konania a uviedla:

„Je zrejmé, že v konaní, s predmetom ktorý je súčasťou štandardnej rozhodovacej činnosti súdov s dvoma účastníkmi (stranami), ktorých pobyt je známy, dochádza k zbytočným prietahom spôsobeným nečinnosťou súdu. Sťažovateľka neprispela žiadnym relevantným spôsobom k predĺženiu doby konania. Žiadosť jej právnej zástupkyne o odročenie pojednávania nariadeného na deň 17. 5. 2016 spôsobila preročenie tohto pojednávania o 3 týždne. Ani nezaplatenie súdneho poplatku a následné zastavenie konania neospravedlňuje následný postup súdu, kedy o žiadosti sťažovateľky o oslobodenie od súdnych poplatkov rozhodoval 32 mesiacov.

Predmetom konania je suma 26 929,71 €, čo pre sťažovateľku znamená významnú hodnotu, ktorá jej už dlhé roky chýba. Sťažovateľka má v súčasnosti 77 rokov a stratila nádej, že sa dožije konca predmetného konania a dostane prostriedky, ktoré sú predmetom konania.“

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľky a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vecí.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 227/2012 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 2 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ako aj z čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka, resp. strany súdneho konania

(2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o peňažnom plnení z titulu poistného nároku tvorí bežnú a početnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov, a preto ju nemožno považovať za právne zložitú. Obsah spisu a doterajší priebeh napadnutého konania nenaznačuje ani to, že by vec sťažovateľky bola zložitá zo skutkového hľadiska. Zložitosť veci teda ústavný súd nepovažoval za skutočnosť, ktorá by výraznejšou mierou prispela k prieťahom v napadnutom konaní. Ústavný súd prihliadol aj na predmet konania, ktorý je z hľadiska sumy vymáhaného peňažného plnenia pre sťažovateľku významný.

2. Správanie sťažovateľky ako strany konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na vrub sťažovateľky možno pripísať predovšetkým predĺženie konania spôsobené nezaplatením súdneho poplatku za podaný návrh na vydanie platobného rozkazu po dobu takmer 7 mesiacov, čo malo za následok zastavenie konania (uznesením zo 4. septembra 2009, pozn.) a v jednom prípade tiež odročenie pojednávania na žiadosť právnej zástupkyne sťažovateľky. Mieru, ktorou prispela k predĺženiu napadnutého konania sťažovateľka, ústavný súd nepovažuje z hľadiska jeho celkovej doterajšej dĺžky za významnú, prihliadol na ňu však pri rozhodovaní o výške finančného zadosťučinenia.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Zo súdneho spisu okresného súdu vyplýva, že k významnému predĺženiu napadnutého konania došlo neefektívnym postupom okresného súdu pri rozhodovaní o priznaní oslobodenia sťažovateľky od súdneho poplatku, pretože trvalo takmer 2 roky a 8 mesiacov od podania odvolania, čo ústavný súd hodnotí ako zjavne neprimerané. Rovnako ústavný súd zaznamenal neprimerane dlhé obdobie bez procesných úkonov smerujúcich k meritórnemu rozhodnutiu v čase od preradenia návrhu do registra občianskych vecí (21. augusta 2012, pozn.) do prvého pojednávania vo veci (26. novembra 2015, pozn.), ktoré sa uskutočnilo až po viac ako 3 rokoch a 3 mesiacoch. Ako neefektívny, a teda aj nesúladný s čl. 17 CSP sa javí aj postup, ktorým okresný súd rozhodol o potrebe nariadenia znaleckého dokazovania až na pojednávaní 6. júna 2016, teda po uplynutí takmer 7 a pol roka od začatia konania, pričom otázka potreby znaleckého dokazovania týkajúceho sa rozsahu vzniknutej škody na motorovom vozidle (ako otázka dôležitá pre meritórne rozhodnutie, pozn.) mohla a mala byť predmetom pozornosti okresného súdu už v rámci prípravy veci na prvé pojednávanie.

Zohľadňujúc celkovú dĺžku napadnutého konania, ako aj skutočnosť, že rozhodujúcou príčinou neprimeranej dĺžky súdneho konania v danom prípade je neefektívna a nesústredená činnosť okresného súdu, ústavný súd dospel k záveru, že v doterajšom priebehu konania došlo k zbytočným priet'ahom. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal

okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 227/2012 konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľka sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 7 000 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä doterajšiu zjavne neprimeranú dĺžku napadnutého konania, ako aj zistenú neefektívnosť v činnosti okresného súdu, berúc však v úvahu aj čiastočnú procesnú zodpovednosť sťažovateľky, ale na druhej

strane aj jej vysoký vek a význam predmetu konania pre ňu, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadost'učinenia v sume 3 500 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).

IV.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania s'ťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním. Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2015, ktorá bola 858 €.

Úhradu trov konania priznal ústavný súd za tri uplatnené úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie s'ťažnosti a podanie vyjadrenia) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

S'ťažovateľke priznal ústavný súd odmenu za každý úkon po 143 € a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za každý úkon v sume 8,58 €, čo spolu predstavuje sumu 454,74 €. Právna zástupkyňa s'ťažovateľky preukázala, že je platiteľkou dane z pridanej hodnoty predložením osvedčenia o registrácii pre daň, preto ústavný súd zvýšil priznanú úhradu o daň z pridanej hodnoty podľa § 18 ods. 3 vyhlášky, a teda priznal úhradu trov s'ťažovateľky v celkovej sume 545,69 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne s'ťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2016